

עמ"ת 52935/08/17 - מדינת ישראל נגד חוסאם אלקרעאן, נאדר מסאמרי, סאמח סנינה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ת 52935-08-17 מדינת ישראל נ' אלקרעאן(עציר) ואח'

בפני כבוד השופטת מיכל ברנט

העוררת מדינת ישראל

נגד

המשיבים

1. חוסאם אלקרעאן (עציר)

2. נאדר מסאמרי (עציר)

3. סאמח סנינה (עציר)

החלטה

לפני ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים) התשנ"ו-1996 (להלן: "חוק המעצרים") על החלטת בית משפט השלום בכפר סבא (כבוד השופטת א' כריף) מיום 27.8.17 במ"ת 4521-08-17, במסגרתה הורתה על שחרורם של המשיבים ממעצר בתנאי הפקדה כספית.

כללי

1. כנגד המשיבים הוגש ביום 3.8.17 כתב אישום לבית משפט השלום בכפר סבא, המייחס להם עבירות של כניסה לישראל שלא כחוק, עבירה לפי סעיף 12(א) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952; החזקת אגרופן או סכין שלא למטרה כשרה בצוותא, עבירה לפי סעיף 186(א) ביחד עם סעיף 29(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977; החזקת מכשירי פריצה בצוותא, עבירה לפי סעיף 409 ביחד עם סעיף 29(א) לחוק העונשין.

למשיב 1 יוחסה בנוסף עבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, עבירה לפי סעיף 275 לחוק העונשין; למשיב 2 יוחסה בנוסף עבירה של תקיפת עובד ציבור כדי להכשילו בתפקידו, עבירה לפי סעיף 382ב(1) לחוק העונשין; למשיב 3 יוחסו בנוסף עבירות של תקיפת שוטר בעת מילוי תפקידו, עבירה לפי סעיף 273 לחוק העונשין; נהיגה פוחזת של רכב, עבירה לפי סעיף 338(א)(1) לחוק העונשין; נהיגה ללא רישיון נהיגה, עבירה לפי סעיף 10א לפקודת התעבורה [נוסח חדש] התשכ"א-1981; ונהיגה ללא ביטוח, עבירה לפי סעיף 2א לפקודת בטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970. כמו כן יוחסו למשיב 3 אישום נוסף בגין הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, עבירה לפי סעיף 275 לחוק העונשין והחזקת מכשירי פריצה, עבירה לפי סעיף 409 לחוק העונשין.

2. בעובדות כתב האישום נטען כי ביום 25.7.17 בסמוך לשעה 12:55 נכנסו המשיבים, תושבי האזור, לתחומי מדינת ישראל דרך מחסום שער אליהו, ברכב שעליו לוחיות זיהוי מזויפות, וכן המושבים האחוריים הוצאו מהרכב ושטיח כיסה את רצפת הרכב בחלקו האחורי, כשהמשיב 3 נהג ברכב, המשיב 2 ישב לצדו והמשיב 1 ישב בחלקו האחורי של הרכב.

עמוד 1

המשיבים החזיקו ברכב מספר לבנים, כפפות כתומות וסרט דביק שחור, וכן החזיקו מגזרי מתכת בחלקו האחורי של הרכב, וסכין יפני בתא אחסון דלת הנוסע הקדמית.

המשיבים נסעו לכפר סבא, וכשהבחינו בניידת שחסמה את הכביש בסמוך ליציאה מרחוב חומה ומגדל, המשיכו המשיבים בנסיעה לעבר הניידת, במהירות ובאופן שסיכן את המשתמשים בדרך, כאשר כלי רכב אחרים שנסעו בסמוך, סטו מנתיב נסיעתם כדי שלא יפגעו מהרכב, והשוטר אריק דוד צעק לעברם בעברית ובערבית שיעצרו, וכן שלף את אקדחו וכיוונו לעבר גלגלי הרכב. בעקבות האמור נעצר הרכב והמשיבים יצאו ממנו.

המשיב 3 רץ לכיוון השוטר אריק והתעלם מקריאותיו לעצור. או אז ירה השוטר אריק ירייה לאוויר, והמשיב 3 החל לרוץ לכיוון השני. השוטר אריק רץ בעקבותיו וצעק לו שוב ושוב בעברית ובערבית לעצור, וירה ירייה נוספת באוויר, אך המשיב 3 המשיך לרוץ.

לאחר מרדף רגלי לאורך מספר רחובות, הגיע המשיב 3 למבוי סתום, הסתובב לעבר השוטר אריק והתקדם לעברו תוך שמלמל בערבית והתעלם מקריאותיו של השוטר אריק שישכב על הרצפה. בתגובה, כיוון השוטר אריק את אקדחו לעבר המשיב 3 וצעק לו בעברית ובערבית שיעצור אך המשיב 3 המשיך להתקדם לעברו והכניס את ידו לכיס מכנסיו. השוטר אריק ירה ירייה נוספת באוויר, והמשיב 3 נמלט דרך פתח בגדר סמוכה, כאשר השוטר אריק בעקבותיו. לאחר מספר מטרים נעצר המשיב 3 ונעמד מול השוטר אריק, אשר שוב כיוון לעברו את אקדחו. בעקבות זאת הסתובב המשיב 3 עם גבו כלפי השוטר אריק, שהתקרב אליו במהירות והכה ברגלו כדי להורידו אל עבר הרצפה. המשיב 3 התיישב על הרצפה והשוטר אריק הורה לו לשכב והודיע לו על מעצרו. המשיב 3 ניסה לקום וקיבל מכה מהאקדח, המשיך לנסות לקום ולהדוף את השוטר אריק, אשר תפס את המשיב 3 בחולצתו, הכה אותו באמצעות ידו וצעק לו שישכב, אך המשיב 3 המשיך להתנגד, אז הניח השוטר אריק את ברכיו על גופו של המשיב 3.

בסמוך לכך הגיעו למקום פקח שיטור עירוני יאור פרץ והשוטר אנטולי חנא. השוטר אנטולי ניסה לאזוק את המשיב 3 אולם הלה נשך את השוטר אנטולי ברגלו הימנית. השוטר אנטולי הכה את המשיב 3 בפניו כדי שיחדל, ואזק אותו.

במקביל לאמור, המשיב 2 רץ מחוץ לרכב לעבר הפקח יאיר, אשר גרם לו למעוד, אחז בו בתנועת חיבוק ונפל יחד איתו לעבר הרצפה. המשיב 2 נשך את הפקח יאיר בידו השמאלית וניסה לברוח מאחיזתו. בנסיבות אלה קרא הפקח יאיר לעזרתו של השוטר רומן טרחטמן שהיה בסמוך ויחדיו הם אזקו את המשיב 2.

באותה עת, המשיב 1 רץ אל מחוץ לרכב ונמלט מהמקום, השוטר אנטולי רץ בעקבותיו וצעק לו לעצור, המשיב 1 המשיך בריצה והשליך זוג כפפות כתומות וכובע שהיו בחזקתו על הרצפה. לאחר מרדף רגלי קצר הצליח השוטר אנטולי לעצור אותו.

מעובדות האישום השני, המיוחס כאמור למשיב 3 בלבד, עולה כי ביום 1.6.17 בסמוך לשעה 17:35, שהה המשיב 3

בתחומי מדינת ישראל במרחב התפר (זאת באישור), כשמספר מטרים לצידו עמד רכב מסוג טויוטה שעליו מורכבות לוחיות זהות מזויפות והמושבים האחוריים בו הוצאו מהרכב. בנסיבות אלה הגיע למקום השוטר אנטולי חנא וביקש מהמשיב 3 להזדהות. המשיב 3 מסר את פרטיו ותוך כדי כך הכניס את ידו לכיס האחורי במכנסיו. השוטר אנטולי שאל אותו מה יש בכיס והמשיב 3 הוציא מהכיס את מפתחות הרכב וזרק אותם לשיחים סמוכים. השוטר אנטולי הודיע למשיב 3 על מעצרו והמשיב 3 ניסה לברוח מהמקום. השוטר אנטולי הזהיר את המשיב 3 כי ישתמש באקדח הטייזר ואכן עשה בו שימוש כנגד המשיב 3 וניסה לאזוק אותו, אולם המשיב 3 התנגד, או אז עשה השוטר אנטולי שימוש נוסף בטייזר ואזק את המשיב 3. כן נטען, כי ברכב היו מגזרי מתכת ולמשיב 3 לא היה הסבר להימצאם.

3. בבקשת המעצר נטען כי בעניינם של המשיבים קיימת עילת מעצר של מסוכנות לציבור לפי סעיף 21(א)(ב)(1) לחוק המעצרים, לאחר שנכנסו לישראל ללא היתרים וביצעו עבירות רכוש ברף הגבוה, וזאת אף בשים לב לעברם הפלילי:

למשיב 1 - שתי הרשעות בעבירות של כניסה לישראל שלא כחוק (האחרונה בהן מחודש מאי 2017 בגינה אף קיים עונש מאסר מותנה בר הפעלה) וכן הרשעה בעבירת גניבה והסגת גבול פלילית.

למשיב 2 - 6 הרשעות בעבירות רכוש, כניסה לישראל שלא כחוק ופגיעה במרות החוק וברשויות אכיפת החוק (הפרעה לשוטר, התחזות, שיבוש מהלכי משפט). בגין הרשעתו האחרונה מחודש מאי 2015 ריצה 15 חודשי מאסר בפועל.

למשיב 3 - הרשעה בעבירת הפרת הכרזת שטח סגור- איסור יציאה, משנת 2014, בגינה ריצה 3 חודשי מאסר בפועל.

כן נטען כי מתקיימת בעניינם עילת מעצר בגין התחמקות מהליכי שפיטה, לפי סעיף 21(א)(1)(א) לחוק המעצרים, בשים לב לכך שמקום מגוריהם נמצא ב'אזור', ולכך שקיים חשש ממשי שבאם ישוחררו ימלטו מאימת הדין ולא יתייצבו להמשך משפטם.

4. במסגרת הדיון בבימ"ש קמא הסכים ב"כ המשיבים 1 ו-3 לקיומן של ראיות לכאורה, וטען כי עבירות הרכוש הן ברף הנמוך (החזקת כלי פריצה), ועל כן לא קמה כלל עילת מסוכנות בעניינם של המשיבים.

ב"כ המשיב 2 הסכים אף הוא לקיומן של ראיות לכאורה, למעט לעבירת החזקת הסכין אשר לטענתו לא הוכח כלקשר בינה לבין המשיב 2 וממילא הוא אף לא נחקר אודותיה (טענה אשר הובררה כלא נכונה ונדחתה על ידי בית המשפט קמא בהמשך). כן נטען, כי למשיב 2 היה היתר שהייה בקו התפר, ועל כן מעשיו מהווים חריגה מההיתר ולא שהייה בלתי חוקית. בנוסף נטען כי המשיב 2 לא נהג ברכב וכי עברו הפלילי ישן באופן יחסי.

בנסיבות האמורות עתרו ב"כ המשיבים לשחררם לחלופת מעצר, תוך שהפנו לבש"פ 6339/03 מחמוד חושיה ולפיו ניתן לאיין את החשש להימלטות מהדין באמצעות תנאים מגבילים וערבויות כספיות מתאימות.

5. בית המשפט קמא (כבוד השופטת כרייף) בחן את נסיבות התרחשות האירועים המפורטים באישום הראשון, ואת עברם הפלילי של המשיבים, ומצא כי אף שלא מדובר בעבירת רכוש מן הרף הגבוה, נסיבות הנסיעה המשותפת ברכב בעל לוחיות זהות מזויפות שכסאותיו הוצאו ממנו ובתוכו כלי פריצה, ונסיבות בריחתם מהשוטרים אגב סיכון השוטרים והמשתמשים בדרך לצד תקיפתם הבוטה והכשלת גורמי אכיפת החוק מעיד על מסוכנות. לכך מצטרף החשש המובנה להימלטות מהדין ומהליכי שפיטה בשים לב למקום מושבם, אלא שחשש זה מהווה רק אחד השיקולים לשלילת חלופת מעצר.

בשים לב לרף הנמוך של עבירות הרכוש, ולעברם הפלילי שאינו חמור (למעט משיב 2 שמעורבותו פחותה יחסית במעשים), מצא בית המשפט קמא בסופו של יום שניתן להורות על שחרורם ממעצר בתנאי ערבות כספית אשר יבטיחו את התייצבותם לדין, כדלקמן:

א. הפקדה כספית במזומן ע"ס 20,000 ₪.

ב. חתימת שני ערבים אזרחי מדינת ישראל על ערבות צד ג' בסך 20,000 ₪ כל אחד.

ג. חתימה על התחייבות עצמית בסך 20,000 ₪.

טיעוני ב"כ הצדדים במסגרת הערר

6. לטענת ב"כ העוררת, מכלול נסיבות האירוע ושילובן של עבירות הרכוש לצד עבירת החזקת הסכין בצוותא חדא כמו גם הפעלת אלימות כלפי עובדי הציבור מצביעות על מסוכנות ברף גבוה, כאשר עברם הפלילי של המשיבים מצטרף לחומרת המעשים ומחדד את מסוכנותם: המשיב 1 נדון אך ביום 29.5.17 לעונש מאסר מותנה בשל כניסה לישראל וחזר וביצע עבירה זו ועבירות נלוות תוך פחות מחודשיים. המשיב 2 בעל עבר משמעותי, ריצה עונש מאסר ממושך ותוך פחות מ-5 חודשים מתום תקופת התנאי שב וביצע עבירת כניסה לישראל עם עבירות נלוות. למשיב 3 אמנם הרשעה אחת, אולם חלקו בביצוע העבירות היה משמעותי ביותר. לאלה מצטרפת עילת ההימלטות מאימת הדין. ב"כ העוררת הפנה בהקשר זה לבש"פ 6781/13 מוחמד קונדוס נ' מדינת ישראל וכן לבש"פ 4253/17 דבש נ' מדינת ישראל.

7. ב"כ המשיבים תמכו מצידם בהחלטת בית המשפט קמא באשר לדידם זו איזנה כראוי בין הרף הנמוך של עבירות הרכוש - המתמצה בהחזקת כלי פריצה - לבין נסיבותיהם של המשיבים.

דין והכרעה

8. אין מחלוקת בדבר קיומן של ראיות לכאורה לביצוע עבירות כניסה לישראל שלא כדין וביצוע עבירת רכוש בגין נסיבות הנסיעה ברכב שלוחיות הרישוי שלו מזויפות, המושב האחורי שלו מפורק והוא מכיל כלי פריצה. כמו כן, אין מחלוקת של ממש בדבר קיומן של ראיות לכאורה לביצוע עבירות אלימות כלפי שוטרים ופקח שהשתתפו באירוע.

הערות ב"כ המשיב 2 ביחס למודעות המשיב 2 לקיומה של סכין יפנית ברכב הועלו בשפה רפה במסגרת הדיון בפני בימ"ש קמא ונדחו על ידיו, תוך שציין כי עניין זה הוא למוטב העיקרי לדון בו, וכך גם הערותיו של ב"כ המשיבים 1 ו-3 ביחס למידת האלימות שנגקטה כלפי שוטרים.

9. על כן יש למקד הדיון בשאלת עילת המעצר, הנלמדת מנסיבות ביצוע העבירות ומנתוניהם האישיים של המשיבים.

10. בבש"פ 6781/13 **קונדוס נ' מדינת ישראל** נקבע על ידי כבוד השופטת ארבל כי "כאשר מדובר במי שאין לחובתו עבר פלילי מכביד - ובכלל זה כאשר אין מדובר במי שלחובתו הרשעות רבות קודמות בעבירות של שהיה בישראל שלא כדין, וכאשר העבירה היחידה המיוחסת לו היא של שהיה בלתי חוקית בישראל, אני סבורה כי ניתן להורות על שחרור לחלופת מעצר באזור, ולהבטיח את ההתייצבות לדיון בהפקדה כספית ובערובות כספיות משמעותיות (ראו למשל: בש"פ 9193/99 הנ"ל; בש"פ 1023/97 אלאטרש נ' מדינת ישראל(19.2.97)). ככל שמדובר במי שביצע עבירות חמורות יותר לצד הכניסה שלא כדין לישראל; ככל שמדובר במי שלחובתו עבר פלילי מכביד; וככל שמדובר במי ששוחרר בעבר בערובה, לא התייצב למשפטו ובהמשך נעצר שוב בגין שהיה בלתי חוקית בישראל, בין אם לצד עבירות נוספות, בין אם כעבירה עצמאית - יקשה להורות על שחרור לחלופת מעצר באזור".

11. בעניינינו, נסיבות כניסתם הלא מורשית של המשיבים לישראל מלווה בעבירות נוספות, של החזקת כלי פריצה ברכב שנועד לסייע להם בביצוע עבירות רכוש - בשים לב לכך שמושבו האחורי של הרכב פורק ולוחיות הרישוי שלו זויפו. לאלה מתלווה נהיגתו המסוכנות של המשיב 3 אשר נהג ברכב מבלי שברשותו רישיון נהיגה, ואשר סיכנה את המשתמשים בדרך ואת השוטרים שניסו לעצרו, וכן ניסיונם של המשיבים כולם להימלט מהשוטרים תוך כדי נקיטת אלימות כלפיהם, על מנת למלט נפשם ממעצר.

12. למשיבים 1 ו-2 עבר פלילי הכולל עבירות כניסה לישראל שלא כדין ועבירות רכוש, הם ריצוי עונשי מאסר בגין עבירות אלה, למשיב 1 עונש מאסר מותנה בר הפעלה שניתן אך כחודשיים עובר למעשים אלה. למשיב 2 עבר מכביד אף יותר והוא ריצה עד לאחרונה עונש מאסר בגין עבירות דומות. למשיב 3 אמנם אין עבר מכביד אלא שחלקו באירועים, בנהיגה המסוכנת, בניסיונות ההימלטות הנשנים ובנקיטת אלימות משמעותית יותר כלפי השוטרים, ובעניינו אף אישום נוסף בגין עבירות רכוש והפרעה לשוטר (ניסיון להימלט ממעצר).

בנסיבות האמורות נלמדת משלושת המשיבים מסוכנות לשלום הציבור, ולאלה מצטרפת עילת החשש מהימלטות מאימת הדיון. המשיבים במעשיהם לימדו אודות החשש האמור, הם לא בחלו באמצעים על מנת להימלט מהשוטרים שביקשו לעצרם, ואינני מוצאת כי יש לתת בהם אמון, בפרט בנסיבות המיוחדות של היותם תושבי האזור, המקימה חשש נוסף להתחמקות מהליכי משפט על דרך הישארותם בתחומי הרשות הפלסטינית.

13. בנסיבות אלה הערר מתקבל ואני מורה על מעצרם של המשיבים עד לתום ההליכים המשפטיים כנגדם.

ניתנה היום, ט' אלול תשע"ז, 31 אוגוסט 2017, במעמד ב"כ
העוררת עו"ד שגב, המשיבים אשר הובאו על ידי שב"ס, ב"כ
המשיבים 1 ו- 3 עו"ד דרור שלום וב"כ המשיב 2 עו"ד דרבשי.